47ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 674 Կ. ՊՈԼԻՍ 14/27 ՅՈՒԼԻՍ 1903 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 3 ՋԷՄԱԶԻԻԼ ԷՎՎԷԼ 1321 — 14 ԹԷՄՈՒԶ 1319

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏԵՍՈՒՉ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅԻԷԲԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Գլաղ Աբի Ճատէսի, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

Մանզումէի Էֆքիարը

ՀԱՅՃԱՊԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یوی وسیاسی غزتەدر
صاحب امتیازی : اوهانس قریب
اداره خانه‌سی : باب عالی جادەسنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 գր.	50 գր.
Դուռաներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	13 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 գրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

ԿԵԱՆՔԸ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ

19 ՅԼՍ. 1903

Լոնտոն նորէն իր սովորական խաղաղ վիճակը դառաւ, — անչուշտ ամառուան եղանակը նկատողութեան առնելով, — երբ հարուստները երեք ամսուան և աղքատ կամ միջին դասակարգը երկու շաբաթուան արձակուրդով կը թողուն Dear old Londonը։

Summer Holidays եղանակը երկու շաբաթ է որ սկսած է։

Հոս արձակուրդը անհրաժեշտ բան մըն է, ամէն վաճառատուն իր օգնականներուն երկու շաբաթ արձակուրդ տալ պարտաւոր է, պայմանաւ որ իր հաստատութեան մէջ ըլլան տասներկու ամիս, իրենց շաբաթականները կը վճարուին, ըստ սովորականին, ասիկա մասնաւոր օրէնքով մը խորհրդարանէն անցած է և հետեւաբար ամէն անհատ խոնարհելու պարտաւոր, բացի մեր հայ վաճառականներէն, որոնք ինչպէս ուրիշ առևտրական պարագաներու մէջ՝ հոս ևս բացառութիւն կը կազմեն։ Այսպէսով ալ չէ՛, խեղճերը ինչ կրնան ընել թէև վեց եօթը տարիէ հոս են սակայն ոչ չնորհքով խօսել գիտեն և ոչ ալ երկու տող գրել, և եթէ իրենց մէկ հատիկ դրագիր—ծախող—համալը երկու շաբաթ բացակայի խնդիրներուն քանիը բռնած է։

Անչուշտ երբ այս տողերը կը գրեմ չեմ ուզեր որ սա սխալ համոզումը ունենաք թէ ամէնքն ալ միևնոյն են, ընդհակառակը բացառութիւններ կան։ Աշխարհ անանց բացառութեան, աշխարհ չէ արդէն։

Չեմ կարծեր որ բոլորովին շիտակ պիտի ըլլայ երբ ըսեմ թէ Լոնտոն խաղաղ է, քանի որ, ամառուան և նակեր սկսած են նաև նորամուտութեան հաստատութեանց լիֆտասիոնները, որ մինչ հոս կարճ ու կոկիկ բառով Sale կը կոչենք։ Տանտիկինները բոլորն ալ ֆէպէիր դանալու կը նային. սակայն ես արձեստին մօտանց ծանօթացած ըլլալուս դիտեմ որ ամառ զբօսնցած ըլլալու կամ վարնոց բաներ են և կամ out of fashion եղած ապրանքներ։ Ասիկա ամէն մարդ դիտնալով մէկեղեղ նորէն կը քաջալերեն, նոյն իսկ գիւղերէն երկու երեք օրուան համար Լոնտոն կուգան կանոնաւորաբար տարին երկու անգամ միայն և լաւ ճանչցուած են արձեստին մէջ, իբր Regular Bargain hunters։

Իրաւ է որ որոշած էի նախագահ Լուսէլի մասին չգրել, քանի որ Մանզումէի արտաքինի բաժնին մէջ չատ զեղեցիկ չարադասած էր Տէր Ե. Տ. Անդրէասեան, և նոյն իսկ կէտեր կային հոն զոր մենք Լոնտոնցիքս կ'անգիտանայինք, օրինակի համար զուարճալի պատահարը թագաւորին և նախարարասէրին միջև, սակայն քանի մը օր առաջ Լուսէլի մանուկութեան յիշատակներէն հետևեալը կարդայի որ բառ առ բառ կ'արտատպեմ։

«Լուսէլ դպրոցի երես տեսած չուներ մինչև իր ինը տարեկան հասակը։ Լեռ ու դաշտ վազվզել չատ կը սիրէր, ամբողջ օրը դուրսը կ'անցունէր և միայն տուն կը դառնար երբ փորը անօթենար։ Սակայն վերջապէս ժամանակը հասաւ որ այլևս դպրոց մը մտնայ, խեղճ աղեկը չատ աղաչեց պաղատեցաւ սակայն ի զո՛ւր։ Ուստի դպրոցը առաւ՝ չխտակ Մաւսանի անուանները գնաց պահուրտեցաւ, իր ծնողքը չատ փնտռելէ վերջը երեկոյեան դէմ գտան զանի. նորէն դպրոց տանիլ անկարելի եղաւ, որուն վրայ պարտաւորուեցան ոտքը ձեռքը կապել և ասանկով Քրէսի Քոլէժը տանիլ։»

Մեր աղայութեանը, անտեսին չալակովը դրպատուն երթալ գիտէի, սակայն ոտքը ձեռքը կապած՝ երբե՞ք։

* * *

Երկու տարի առաջ մարդահամարի տարին էր և ամէն անձ որ բրիտանական կղզիներուն մէջ կը բնակէր ղրկեց իր անունը, ազգութիւնը, արհեստը և այլն, և այլն։ Ասկէ երկու շաբաթ առաջ էր որ կրցան դասակարգել և Սրմբրսեք հատուսի դռանը քով կախուեցաւ, հակիրճ ցուցակ մը, սակայն մանրամասնօրէն տեղեկութիւն ուզողները կրնային տանալ ցուցակ մը՝ գրաստնեակէն։

Այս հասորէն է որ կը քաղեմ հետևեալները որոնք բաւական հետաքրքրական են և որոնք Լոնտոնի բնակիչներուն կը վերաբերին լոկ։

Լոնտոնի հրեաները մեծ թիւ մը կը կազմեն, անոնցմէ միայն մէկը սպասաւոր է. հաղարաւոր մասնաճառներու մէջէն միայն մէկ կին մը այս արհեստով կը պարապի, այն ալ հանանացի է։ [illegible] կայ։

Միայն մէկ գեղանի Զուիցերիացի մը սափրիչի խանութի ունի և անչուշտ անհամար յաճախորդներ, ուրիշ օտարուհի մըն ալ կայ որ հիւանդութիւն կ'ընէ։

55,000 օտարուհիներ կան Լոնտոնի մէջ, որոնցմէ 35,000ը որ և է գործ չեն ըներ—իրենց ըսածին նայելով—։ 12 հազար հրեուհի Լոնտոն քաղաքին զարդը կը կազմեն։ Կ'իմանաք ի՞նչ ըսել կ'ուզուի։

Ասկից վերջը վիճակագրոյցը տեղացիներուն կ'անցնի՝ որոնցմէ չատերը ա՛նքան այլանդակ արհեստներով կը պարապին. օրինակի համար, պարտիզպանուհի և կին առանձնաբոյժ իմացած էիք թերևս, սակայն plumber(*). երբեք մարդ չի մտածեր որ կին մը կրնայ ասոնց մէջ մտնել։ Բէյչի իրեն առջև դրուած ահագին գործին բնութենէն չուարած, իր սեփական կարողութեանց վրայ ալ անվստահ, և նաև դժկամակելով բաժնուիլ իր սիրական ուսումներէն, համեստաբէն իր անտիրութիւնը առարկեց, և գրեթէ թախանձագին աղերսեց որ այդ պատասխանատուութենէն խնայեն զինքը։ Բայց Պապը քաջալերեց զայն սրտապնդիչ խօսքերով, և նոր կառավարիչը իր գաւառը մեկնեցաւ։ Հոն հասնելուն պէս սոսկալի տենդէ մը բռնուեցաւ։ Նոյն իսկ Հռոմի մէջ զրոյց տարածուեցաւ թէ մեռած է, բայց ապաքինեցաւ չնորհիւ Նարոլիի թագաւորին անձնական բժիշկ Տր. Վալերիսի։ Բէյչի գնահատուց իր պաշտօնին բոլոր դժուարութիւնները և կարող ու փորձ ոստիկանապետի մը՝ Սթէրպինիի աջակցութիւնը ձեռք ձգեց։ Սթէրպինի չարագործներուն սարսափ ազդած էր։ Բայց քիչ առնէն Բէյչի հասկցաւ թէ տեղային ազնուականներուն հետ գործ ունենալը չատ դժուար էր, անոնք իրենց աւատական ազդեցութիւնը կ'ուզէին գործածել ի մեսա իր հօրեն աղքատ դասակարգին։ Ասոնք աղերսագիր տալով Պապին խնդրեցին անոր պաշտօնանկութիւնը, բարակելով իբր այն թէ իրենց իրաւունքներուն մէջ ոտնձգութիւն կ'ընէ. բայց Գրիգոր ԺԶ. կարեւորութիւն չտուաւ անոնց նասէր մեքենայութիւններուն և հաստատեց Բէյչիի վարչական ճարտարութեան և անվեհեր նրկարագրին վրայ իր արդէն իսկ կազմած բարձր կարծիքը։ Նորընտիր Նուիրակը ոստիկանական խիստ շրջայց մը հաստատեց Հռոմի և Նարոլիի սահմանեաց թագաւորին գործակցութիւնը այն աւազակախումբերուն դէմ որոնք երկու պետութեանց սահմանները կ'ասպատակէին։ Այսպէս կարելով ամէն հաղորդակցութիւն երկու երկիրներուն շինական աւազակներուն միջև, յետոյ ձեռնարկեց հալածել յեղափոխները պապական երկրին սահմանագլխին այս կողմը իրենց լեռնային ամրոցներուն մէջ, և իմանալով թէ անոնք մէկ քանի ազնուականներու պաշտպանութիւնը կը վայելեն և անոնցմէ երես կը դառնեն, չվարանեցաւ յարձակիլ նաև այս վերջիններուն վրայ։

Ժամանակ մը անանկ եղաւ որ բացարձակ կռիւ ծագեցաւ պապական կառավարչին և Պէնէվէնթոյի ազնուականներուն միջև, բայց որովհետև հարկ մեծագոյն մասը Բէյչիի կողմն էր, ազնուականները վերջ ի վերջոյ պարտաւորուեցան հպատակիլ։ Անոնցմէ մէկը, որ ամէնէն համարձակն էր, Նուիրակին մօտ երթալով, խնդրեց անոր թէ անա Հռոմ կ'երթայ զինքը պաշտօնանկ ընել տալու համար Պապին։ «Շատ լաւ, պատասխանեց Դեսպանը։ Բէյչի իրեն ալ դրուած անազնիւ գործին բնութենէն չուարած, իր սեփական կարողութեանց վրայ ալ անվստահ, և նաև դժկամակելով բաժնուիլ իր սիրական ուսումներէն, համեստաբէն իր անտիրութիւնը առարկեց, և գրեթէ թախանձագին աղերսեց որ այդ պատասխանատուութենէն խնայեն զինքը։ Բայց Պապը քաջալերեց զայն սրտապնդիչ խօսքերով, և նոր կառավարիչը իր գաւառը մեկնեցաւ։ Հոն հասնելուն պէս սոսկալի տենդէ մը բռնուեցաւ։ Նոյն իսկ Հռոմի մէջ զրոյց տարածուեցաւ թէ մեռած է, բայց ապաքինեցաւ չնորհիւ Նարոլիի թագաւորին անձնական բժիշկ Տր. Վալերիսի։ Բէյչի գնահատուց իր պաշտօնին բոլոր դժուարութիւնները և կարող ու փորձ ոստիկանապետի մը՝ Սթէրպինիի աջակցութիւնը ձեռք ձգեց։ Սթէրպինի չարագործներուն սարսափ ազդած էր։ Բայց քիչ առնէն Բէյչի հասկցաւ թէ տեղային ազնուականներուն հետ գործ ունենալը չատ դժուար էր, անոնք իրենց աւատական ազդեցութիւնը կ'ուզէին գործածել ի մեսա իր հօրեն աղքատ դասակարգին։ Ասոնք աղերսագիր տալով Պապին խնդրեցին անոր պաշտօնանկութիւնը, բարակելով իբր այն թէ իրենց իրաւունքներուն մէջ ոտնձգութիւն կ'ընէ. բայց Գրիգոր ԺԶ. կարեւորութիւն չտուաւ անոնց նասէր մեքենայութիւններուն և հաստատեց Բէյչիի վարչային ճարտարութեան և անվեհեր նրկարագրին վրայ իր արդէն իսկ կազմած բարձր կարծիքը։ Նորընտիր Նուիրակը ոստիկանական խիստ շրջայց մը հաստատեց Հռոմի և Նարոլիի սահմանեաց թագաւորին գործակցութիւնը այն աւազակախումբերուն դէմ որոնք երկու պետութեանց սահմանները կ'ասպատակէին։ Այսպէս կարելով ամէն հաղորդակցութիւն երկու երկիրներուն շինական աւազակներուն միջև, յետոյ ձեռնարկեց հալածել յեղափոխները պապական երկրին սահմանագլխին այս կողմը իրենց լեռնային ամրոցներուն մէջ, և իմանալով թէ անոնք մէկ քանի ազնուականներու պաշտպանութիւնը կը վայելեն և անոնցմէ երես կը դառնեն, չվարանեցաւ յարձակիլ նաև այս վերջիններուն վրայ։

Ժամանակ մը անանկ եղաւ որ բացարձակ կռիւ ծագեցաւ պապական կառավարչին և Պէնէվէնթոյի ազնուականներուն միջև, բայց որովհետև հարկ մեծագոյն մասը Բէյչիի կողմն էր, ազնուականները վերջ ի վերջոյ պարտաւորուեցան հպատակիլ։ Անոնցմէ մէկը, որ ամէնէն համարձակն էր, Նուիրակին մօտ երթալով, խնդրեց անոր թէ անա Հռոմ կ'երթայ զինքը պաշտօնանկ ընել տալու համար Պապին։ «Շատ լաւ, պատասխանեց Դեսպանը։

ԷՋ ՄԸ

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՊԱՏՄՈՒԹԵՆԷՆ

ՊԱՊԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹԻՒՆԸ

Բ.

Իր հայրը եկեղեցական ասպարէզին համար չէր պատրաստած զինքը, այլ աւելի այն վարչական պաշտօններէն ո և է մէկուն համար զորոնք Պապերը իրենց Աշխարհային Իշխանութեան օրերուն։ Բայց արդէն Բէյչի ինքը զրած էր Եկեղեցիին ծառայել աւելի ուղղակի և սերտ եղանակաւ, և իր 18դ տարին բոլորած պահուն յայտնեց իր որոշումը։ Ի՛նչ հայրը և ոչ հօրեղբայրը բնաւ առարկութիւն չբերին, և անմիջապէս սկսաւ իր սաստուածաբանական ուսմանց։ Թէ անսովոր կերպով արագ յառաջդիմութիւն կ'ընէր, կ'երևի սա՛ իրողութենէն թէ քսան տարեկան չեղած Հռոմի Գրիգորեանական Բոլէժին ուսանողներուն Աստուածաբանական Ընթերցող անուանուեցաւ, և 21 տարեկանին յաջողցաւ Վարդապետ Աստուածաբանութեան աստիճանը։ Բարեկամք էր և յաղթանդամ. բայց իր առաջին մանկութենէն վերջ այլ ևս հետամուտ չեղաւ ո՛չ զբօսախաղերու և ոչ զուարճութիւններու։ Իր աշխարհն էր իր դասեղանը, և Գիտութիւնն էր իր ամենամեծ հրճուանքը։ Այս չրջանին իր մտերիմ բարեկամներէն էին պատանի դուքս Ռիարիօ Սիսթօ Սֆորցա, որ ապա եղաւ Արքեպիսկոպոս Նարոլիի, կարդինալ Սալա և կարդինալ Օսէգալքի։ Այս վերջինին ընդունեց Զեռնադրութեան Փոքրագոյն Կարգերը և առաջինին մանրամասնօրէն պատկերը քննելու, որ եկեղեցի մը կը ներկայացնէր չուրջնակի պարտէզներով որոնք... տապանաքարերով ևդամանդներով լեցուն էին։

Դիւրագրգիռ օրիորդը այնքան սրտմտած էր որ խսկոյն իր բարեկամական սերտ կապերը խզեց սիրահարին հետ։

Սա ալ ըսեմ որ միայն այս երկրին մէջ չէ որ քարդ հաւաքելու համաճարակը տարածուած է, ոչ, անձնական փորձառութեամբս կը տեսնամ որ նոյն իսկ Պօլսեցի ազգակիցներս ալ այս ախտէն վարակուած են։ Շատերը ինձմէ պատկերազարդ քարդեր կը մուրան, օրիորդներու սիրտս չի դիմանար կը զրկեմ, ձեռքս չէ,—ջլկերս թուլ են առանց համար— սակայն մտերիմ բարեկամներէս մէն որ «ուշի» մը չէ՝ ամէն նամակի մէջ (երկու շաբաթը անգամ մը ըսել է) սա յանկերգը կը կրկնէ, կ'երգէ «քարդերը մի մոռնար։»

Եկող անգամուն ունիմ լուրեր... զանազան ու զարմանազան։ Համբերող եղիք։

ՍԲՈՐԹՅՄԼԸՆ

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ 184

ՔԱՍԻՄ

ԿՆՃՈՒՈՏ ՀԱՆԳՈՅՑ ՄԸ

ՎԷՊ

ՅԻՂԱԿԱՆ-ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Դ.

Տեսակցութիւնը երկարեցաւ, Շաւարշ որ հիմա իսօսկցին ինքնութիւնը հասկցած էր, պաշտպանողական դիրքը ձգեց ու սպառնալ սկսաւ։ Մասամ տ'Ամօրիսի ներկայացուցիչը պարզ մահկանացուներէն չէր, բաւական հինցած էր ոճրագործութեան մէջ և գիտէր որ գողը բռնող մարդ մը երբեմն բարկ չի վիճիր անոր հետ, վայրկենաբար ոստիկանութեան կը յանձնէ զայն, եթէ ինքն ալ վախնալու պատճառ չունենայ Արդարութեան առջև ելլալէ։ Այս տրամաբանութիւնով կը կշռէր երիտասարդին ընթացքը, ուստի գործելէ աւելի խօսելու տենչին մէջ բացայայտ կը նշմարէր իրաւախոհութեան, հաշտուելու տրամադրութիւնը, մինչ որ կ'ապացուցանէր թէ ա՛ն ալ անխոտովանելի միջոցով մը ձեռք անցուցած էր գոհարեղէնները և պէտք եղած ատեն չէր կրնար բաց ճակտով պաշտպանել իր իրաւունքը։ Ուստի խօսակցութեան ընթացքը փոխելով,

—Ինչպէս առաջ ալ ըսի, ես ձեզի բարեկամութիւն միայն ընելու պաշտօն ունիմ, ըսաւ, և հիմա երբ այս արգահատելի գաղափարը արմատացած կը տեսնեմ ձեր մէջ թէ, Տիկին տ'Ամօրիօ գողցած է ձեր գոհարեղէնները, կը կարծեմ որ այս ծիծաղելի հիւանդութիւնը դարմանելու ամենէն դրական միջոցը ղձեղ Տիկինին ներկայացնելն է։

Շաւարշ որ արդէն մեծ փափագ կը տածէր անգամ մը երես առ երես տեսակցելու կեղծ մատրոնի հետ,

—Շատ լաւ, ըսաւ, ես ալ չեմ ուզեր չարիք ընել և ոստիկանութեան դիմելէ առաջ այդ չնորհը կ'ընեմ Տիկինին, ո՛ւրտեղ պիտի տեսակցինք։

—Ա՛նչպէս մի՛ անապարէք, պատասխանեց մարդուկը միտ պահելով իր պաղարիւնութիւնը. այնչափ դիւրին բան կը կարծէք Մատ. տ'Ամօրիսի նըման ազնուական տիկնոջ մը սալոնն ընդունուիլը։

—Եթէ ուրիշներ չգիտնան իսկ, ես անձնական տխուր փորձով համոզուեցայ թէ, առնուազն երեսուն հազար ոսկի մը աչքէ հանելու է տիկնոջին հետ տեսակցիլ կարողանալու համար, ըսաւ Շաւարշ դառն ժպիտով մը որ սրտին ամբողջ զայրոյթը կը ցոլացնէր դէմքին վրայ։

—Ո՞րիշ միջոց չի կայ, մինչև որ տիկնոջին հետ չտեսնուիլ չէք կրնար բժշկուիլ, ասիկա բժշկական սկզբունք մ'է որ միշտ կը գործածուի մանաւանդ ջղային հիւանդութեան ենթարկուողներու համար, չէ՞ք տեսած օձէն վախցող հիւանդը օձին մօտ կը բերեն որ նախապաշարումը բժշկեն։

—Ես պարզ չաղակրատութիւններ մտիկ ընելու ժամանակ չունիմ, հիմա ե՞րբ պիտի կրնամ տեսնել աւազակուհին։

—Շատ թէ մը առաջ չէք կրնար ընդունուիլ տիկնոջին կողմէ, որ բնակարար չրջանայեաց ըլլալու խիստ պէտք ունի, իր դիրքէն վար մէկը սաղնին մէջ ընդունելու համար։ Ամէն պարագայի մէջ սակայն առանց իրմէ հրահանգ ստանալու չեմ կրնար ինքնաբերաբար ժամադրութիւն տալ։

—Ի՞նչ միջոցով պիտի իմացնէք ձեր ժամադրութիւնը։

—Միևնոյն հասցէին բօսթ-ուէսթանի ձգուած նամակով մը, զոր ես-կու որ եկաք պիտի ստանաք։

—Շատ լաւ, ըսաւ Շաւարշ, չաբաթ մ'ալ կը համբերեմ, կամաց զործողմիչտ լաւ կը գործէ։ Բայց գիտցած եղէք որ միշտ հսկողութեան տակ էք և եթէ այս ժամանակամիջոցին օգտուելով փախչելու փորձ մը ընէք, անմիջապէս պիտի բռնուիք։

Շաւարշ այս սպառնալիքները մարդուն երեսին ժայթքելէ ետք, դըլխարը դնելով մեկնեցաւ զբօսարանէն անբացատրելի յուզումի մը տակ։ Իրաւէ որ յիմարութիւն էր ըրածը, բայց ակէ ուրիշ ոչինչ կրնար ընել աւազակուհին զոր ահարեկելով եթէ մասամբ բան ձեռքէն առնել յաջողէր, մեծ բարերարութիւն պիտի նկատէր։

Ցարամով ամուսնիներուն առջև հին իրերը չէր վայելեր ալևոս. թէեւ տիկնի Շարամով անդամ մ'ալ չէր անդրադարձած տխուր դիշերուան վրայ, բայց պալ վարմունքէն իսկ յայտնի էր որ վերջին ծայր վշտացած էր երտասարդին դէմ, որուն դիրքը խախտած էր՝ և տեսականութեան յոյս չը ներդնէր։ Բարիզի պէս բազմամարդ քաղաքի մը մէջ անօթի չմնալու համար, ապրելու միջոցին մէկը ձեռքէ չհանած, հարկ էր՝ ուրիշ նոր միջոց մը գտնել։ Այս նկատումով անհրաժեշտ կը սեպէր Շաւարշ՝ տեսակցութիւնը Մատամ տ'Ամօրիսի հետ, որմէ եթէ չկրնար ետ առնել զոհարեղէնները, գոնէ անոր խումբին կը մասնակցէր ու թշուառ անօթի մեռնելէ կ'ազատէր, մինչև որ լաւագոյն բախտ մը գար գտնէր զինքը, որուն ակնդէտ կը սպասէր՝ ասկէ առաջ ձեռք բերած անակնկալ բախտաւորութիւններէն քաջալերուելով։

Երկու օր ետք որոշուած ժամուն գնաց թղթատարատուն ուր հասցէին ձգուած նամակը առնելով հետեւեալ տողերը կարդաց.

Առաջիկայ երկուշաբթի, կէս օրեն երկու ժամ եօթ, Պուլվառ տեղ Իթալիեն՝ Բասած տէ Բրեսն, Նսել է Բէքէս ճաշարանը, եթէ կը հաճիք եւ եթէ բժշկուած էք ձեր հիւանդութենեն։

Մէկ քանի անգամ կարդաց այս հակիրճ գրութիւնը որուն տակ ո՛և է սառգրութիւն չկար, ետքը խնամով գրպանին մէջ դնելեղեց և սկսաւ մըտածիլ խորիմ։ Ժամադրավայրին վրայ գաղափար չունէր, այս խաբեբայ կնոջ անարգ դաւին զոհուած էր անգամ մը և հիմա որ ժամադրութիւն մը կուտար, կասկածիլ սկսաւ թէ արդեօք հարստութիւնը կողոպտելէ ետք, նոր ծուղակով մը կեա՞նքն ալ կուզէր աչխարհէ վերցնել։ Այս մտածումը անբնական չէր թուեր իրեն և վատահ էր որ ո՛և է ոճիրի առջև կասողներէն չէր պաղարիւն կինը։ Ուստի գտնէ հանդարտելու համար ժամադրավայրին բարոյական արժէքը՝ կառք մը կեցուց և հրաման ըրաւ որ Բասած տէ Բրէնս տանի զինք։ Կառապանը մէկ քանի անպէտ չրջաններ ընելէ ետք բերաւ ի՛նչեցուց Շաւարշը բարձր դասու յաճախորդներու յատուկ բասաժին առջև ուրկէ ներս մտնելով գնաց նստաւ որոշուած ճաշարանը։

Բասաժին անունը, ճաշարանին արտաքին փայլը, բացառիկ սպասներն ու հոն յաճախողներու նախանձելի արդուզարդը զարմանք պատճառեցին երիտասարդին, որ այս կարգի առաջնակարգ զբօսարանի մը մէջ դտնել երբեք մտքէն չէր անցներ խաբեբայ կինը։ Իր կարծիքով պէտք էր անծանօթ տեղեր միայն վնտռէր աւազակուհին, ոստիկանութեան ուշադրութենէն դուրս մնալու համար, և հիմա անոր սանկ ժամադրավայր մը ընտրելուն մէջ ալ թագուն նպատակ մը կը գուշակէր։

(Շարունակելի)

բապայծառ Բէյչի, բայց մէկէ՛ որ Վատիկան հանելէ առաջ Մենթ Անճէլոյի բանէն պիտի անցնիս։» Եւ սասկալ եղաւ։ Բայց անպատիժ չէր կրնար մնալ իր գործին ա՛յքան յամառ անձնուիրութիւն մը։ Իր քաջած բարմադիմի նեղութիւնները և յոգնութիւնները վնասեցին առողջութեան։ Հիւանդ ինկաւ։ Այս տունն էր որ աղքատները ցոյց տուին թէ ո՛ր առատձեռն պարտական են անոր։ Ամէնքին ալ բոկոտն թափօրով բալեցին Պենէդէնթայի փողոցներէն, հաւանեցնելու համար Երկինքը որ իրենց թողու իրենց բարերարը։ Ապաքինեցաւ. բայց գաւառը խաղաղեցնելու համար իր տարած յաջողութիւնը ա՛յնքան ուրախացուց Պապը որ փոխադրեց զայն Սբ.Լէթօ, ուր կարգապահութեան և զսպումի զօրաւոր ձեռքի մը պէտք կար։ Բէյչի իր նոր պաշտօնին մէջ հաւասարապէս յաջող հանդիսացաւ, և քիչ ատենէն բարձրացաւ Բէրուճիայի Նուիրակի աստիճանին։

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՆԵՐԸ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ.—Բարիզէ մեկնող երեսփոխանները և ծերակուտականները ընդամէնը 86 հոգի, Բալէէ Տուվր ժամանեցին նորաշէն անգլիական Քուին չոգենաւով 58 վայրկեանէն։ Երբ սովորական ճամբորդները կը փութային իրենց համար տեղ գտնել կառախումբին մէջ, «ֆրանսական ժողովուրդին պատուիրակներ»էն խնդրուեցաւ իջնել չոգենաւին սրահը, ուր պատուոյ դիպի հրամցուեցաւ. Տուվրի քաղաքապետական խորհուրդին նախագահին և նաւահանգստին վարչութեան կողմէ։ Նաւահանգստին վարչային խորհուրդին դեր նախագահ Սըր Ուիլեամ Կրընտալ յայտարարեց թէ Ֆրանսայի և Անգլիոյ միջև յարաբերութիւնները բարձրած են Էտուարտ թագաւորին և Լուպէ նախագահին փոխադարձ այցելութեանց պատճառաւ։ Ֆրանսական պատուիրակութեան նախագահ Մ. ա՛ն դուանէլ Քօնթան իր պատասխանին մէջ յայտարարեց թէ պատուիրակութեան անդամները զգածուած են իրենց եղած սիրալիր և անակնկալ հիւրասիրութենէն։ Մ. տ'Էդուանէլ ջերմագին բառերով պատուիրակները շատ ուրախ են որ եկած են Անգլիոյ մէջ քննելու միջազգային իրաւարարութեան խնդիրը։ Հարկ է որ հաղորդակցութեան նոր դարպզլուխ մը բացուի երկու մեծ երկիրներուն միջև և ուղղակի յարաբերութեան մէջ մտնեն երկու մեծ երկիրներու երկու խորհրդարանները։ Ատենապետը վերջացնելով բաժակ առաջարկեց Էտուարտ թագաւորին կենաց։ Ցեսոյ բաժակ մըն ալ Լուպէ նախագահին կենաց համար պարպուեցաւ։ Ապա Ֆրանսացի այցելուները նստան իրենց յատկացուած վագոն-սրահին մէջ, և մեկնեցան Լոնտոն։ Մ. ա՛ն դուանէլ և իր պաշտօնակիցները Լոնտոնի Վիքթորիա կայարանը հանելով ընդունուեցան Անգլիոյ երեսփ. Ժողովին քանի մը անդամներէն, որոնց մէջ հանրածանօթ դէմք մը չկար, այնպէս որ Ֆրանսացիք քիչ մը յանկարծակի եկան։ Անգլիացի երեսփոխաններուն կողմէ կազմակերպուած այս ընդունելութիւնը յայտնապէս թերի էր։ Ֆրանսացի ճամբորդները կառքերով առաջնորդուեցան Ուէսթմինսթըր-Բաւա պանդոկը, ուր Լէան ամէնքն ալ բաց ի նախագիծ ժողովային գործոց նախարար Մ. Լանէսանի։ Կայարանէն դուրս ելնելուն պէս, բակին մէջ հաւաքուած բազմութիւն մը յարգանօք բարեւեց անոնց։ Անգլիական մամուլը մեծ քարտուղար Մը. Սինքլէր, որ պաշտօն յունէր երեսփոխանները ընդունելու, այն երեկոյին ճաշ մը տուաւ նոյն պանդոկին մէջ, Ֆրանսերէն ճառ մը արտասանեց, յայտարարելով թէ մինչև հիմա վէճերը միայն սովոր էին իրարու այցելել, բայց այսօր ժողովուրդներն ալ իրարու այցելութիւն կուտան։ Մ. Ֆրանսուա Տըլոնքլը անգլերէն պատասխանելով շնորհակալ եղաւ անգլիական մամուլին՝ իր բրած ընդունելութեան համար։ Ճաշէն վերջ Ֆրանսացի երեսփոխաններէն ոմանք թատրոն գացին։

ՃԱՌՈՆ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ. ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԻՆ.—Բէքինի դեսպանատուներուն մէջ զրոյց տարածուեցաւ թէ Ճապոնի կառավարութիւնը քանի մը հարցումներ ուղղեր է Բեթերսպուրգի, որոնց լուծումէն կախում ունի. կ'ըսուի, որոնել անմիջապէս խաղաղութիւն կամ պատերազմ։ Ռուսական դեսպանատան մէջ անպաշտօն կերպով կը յայտարարուի թէ պատերազմը մօտ է։

** Ռուսիոյ և Չինաստանի միջև բանակցութիւնները դադրած են ամիսք մը ի վեր, այնպէս որ Մանչուրիոյ խնդիրը բոլորովին անանկ մնացած է։

** Յուլիս 28ին տասնը մէկ թորվիլեանաւեր պիտի մեկնին Բրօնչպատէ, Ծ. Արեւելքի ռուսական նաւաբաժնին համար։

** Ծ. Արեւելքի ֆրանսական նաւատորմիղին վերին հրամանատարութիւնը պիտի յանձնուի ծովակալ Պէյլի, որ պիտի յաջորդէ ծովակալ Մարէշալի։ Այս վերջին ծովակալին պաշտօնանկութեան պատճառն է կարմիրի անհամաձայնութիւն մը իրեն և ծովային նախարարին միջև, ի մասին Ծ. Արեւելեան խնդիրներուն։ Ծովակալին պատասխանները անգոհացուցիչ նկատուած են։

** Ռուսիոյ կեդրոնական և հիւսիսային պահակաղօրքերէն այս միջոցիս չարժման մէջ կը դրուին 128000 հոգի, անմիջապէս, եթէ հարկ ըլլայ, երկաթուղիով Ծ. Արեւելք փոխադրելու համար։

** Բեթերսպուրգի կը ծանուցուի կէս-պաշտօնական աղբիւրէ թէ, երբ զօրավար Քուրոպաթքին Ծ. Արեւելքէն Բեթերսպուրգի դառնայ, Կայսրութեան Սւագ Խորհուրդը բացառիկ նիստ մը պիտի գումարէ, ուր խորհրդակցութեան առարկայ պիտի ըլլայ Մանչուրիական խնդիրը, և Արեւելեան Ասիոյ մէջ Ռուսիոյ ունեցած բոլոր ուրիշ սահմանական կարեւորութիւն ունեցող խնդիրները։ Խորհուրդին պիտի նախագահէ Մեծ Դուքս Միխայիլ Նիքոլայեւիչ։ Զարն ալ ներկայ պիտի ըլլայ։ Բայց այս արտասովոր գումարումէն առաջ, Զինուորական Բարձր Խորհուրդը իր կողմէ Տէղեկագիր մը պիտի մատուցանէ Ծ. Արեւելքի արդի կացութեան վրայ, և պիտի ըսէ թէ, ինչ զինուորականկարգադրութիւններ պէտք է անմիջապէս ձեռք առնուին, ի նախատեսութիւն պատերազմի։

ՀԻՒՍԱԽՏԻՆ ԲՈՒԺՈՒՄԸ.— Շիքագոյի Առողջապահական Ժողովը, որ չատ մը փորձեր կատարեց Ճենովացի Տր. Էտուարտ Մարաճէլլանոյի հիւծախտին համար յանձնարարած դարմանումով, կը յայտարարէ թէ, այս դարմանը մինչև ցարդ հիւծախտին համար փորձուած բոլոր դարմաններէն գերազանց է։ Շիճուկը թեւին մարմին մէջ կը մացոնն, ճիշդ ինչպէս կ'ընեն պատուաստի շիճուկը։ Ցաւ մը առաջ կուգայ, յետոյ թեթեւ տենդ մը, բայց ենթական այլ եւս բոլորովին ղերծ կ'ըլլայ հիւծախտէ, կ'ըսուի։

արդկայ Եաքոպուս, որ 140000 մարք դողնալէ վերջ անյայտ եղած էր, Համպուրգի մէջ անձնասպան եղաւ։ Դողութիւնը տասնեհինգ օրէ ի վեր մէջտեղ եկած էր։ Նախորդաւ անյայտ ըլլալէ առաջ նամակ մը ձգած էր պանդոկին մէջ, ծանուցանող թէ անձնասպան պիտի ըլլայ։

ԿԼԻՄԱՆ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ.— Ամբողջ Հարաւային Ռուսիոյ մէջ սոսկալի սաստ մը կը տիրէ։ Ջերմաչափը ցերեկը մէջէն հաշուով 100 աստիճան է շուքին մէջ. իսկ 125 աստիճան արեւուն մէջ։ Արեւահարութեան մահացու դէպքեր կը ծանուցուին։

ԳԵՐՄԱՆ ԲԱՑԵՍՏԱԿԸ.— Ընկերվարական կուսակցութիւնը մեծ դիրք մը ձեռք ձգած ըլլալով Նորընտիր Բայսրդաղին մէջ, խնդիր եղած է թէ, Բայսրդաղին դեր նախագահնոլին մին համրկ է այդ կուսակցութեան անդամներէն մէկուն յանձնուի։ Բայսրդաղին նախագահները պարտաւոր են հանդիսաւոր առիթներու մէջ արքունիք երթալ և Կայսեր ներկայանալ ի դիմաց Խորհրդարանին։ Ընկերվարական կուսակցութեան հին պետերը, Սինկըր և Գէպէլ այս պատեհառու չեն ուզեր որ ընկերվարական մը դեր նախագահ անուանուի։ Բայց ուրիշ պետ մը, Պերնշթայն, հակառակը կը պնդէ։

ՍԵՐԲԻՈՅ թագաւորը՝ Թօփօլա իր ծննդավայր գիւղը պիտի երթայ մէկ օր մնալու համար։ Պատարագ պիտի մատուցուի հոն իր մեծ-հօր համար, որ 86 տարի առաջ մեռած է։

** Ի ներկայութեան խուսն բաղմութեան հոգեհանդիսաս կատարուեցաւ Ալեքսանար թագաւորին թիկնապահ հանդուցեալ Նաումովիչ գնդապետին համար։

** Բանի մը համակրողներ Ալեքսանար թագաւորին և Տրակա թագուհին գերեզմանին վրայ դացին լուսեայն աղօթելու։

** Բան զինուորական հրամանատարներ գործօն ծառայութենէ դադրեցուցուեցան։

ԲԻՒՆԱՐՏ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ.—Անգլիական կառավարութիւնը կարեւոր համաձայնութեան մը եկաւ Բիւնարտ չոգենաւային ընկերութեան հետ։ Ի մօտոյ այս համաձայնութիւնը պիտի ներկայացուի այդ ընկերութեան բաժնետէրերուն և Խորհրդարանին հաստատութեան։ Կառավարութիւնը Ընկերութեան պիտի տայ մէկ միլիոն անգլ. ոսկի երկու նոր չոգենաւեր շինելու համար, որոնք ծովու վրայ գտնուած բոլոր չոգենաւերէն ամենէն մեծ և ամենէն արագընթաց պիտի ըլլան։ Այս չոգենաւերը, ինչպէս նաև Բիւնարտ ընկերութեան միւս չոգենաւերը, ի հարկին, պիտի սպառազինուին իբրև յատնաւ դգրծածուելու համար պատերազմի ժամանակ։ Այսպիսի պատահականութեան մը ժամանակ, Պետութիւնը դրամական փոխարինութիւն պիտի ընէ ընկերութեան։

ՊԱՊԻՆ ՄԱՀԸ.— Մահառ Երեսփ. Ժողովին նախագահ կոմս Ալպերթ Սբ-բօնեի, պապին մահուան առթիւ, ժողովին բացման պահուն հետեւեալը խօսեցաւ.—«Պատմութեան մէջ չատ եւ պէտք է երթանք գտնելու համար Պապը, որուն մահուան վրայ հաւատացեալց վիշտը ա՛յնքան անկեղծ և խորին ըլլայ ինչպէս հիմա, երբ կը պարտաւորուինք բաժնուիլ Լէոն ԺԳ.էն։ Ցաւի սիրտ կը զգանք կորուստը ա՛յն ղեկավարութեան, որ դժուարին կացութիւններէ դուրս հանեց մեզ, մեծ մասամբ յաղթանակով, և զգուշացուց հաւատացեալները յուսահատելէ ապագային վրայ Կաթոլիկ Եկեղեցիին, որ յանձին Լէոնի կորսնցուց մին ա՛ն ամենամեծ մարդերէն որոնք երբէք նստան Ս. Պետրոսի գահուն վրայ։ Լէոն ԺԳ. իրականացուց իր դարուն պահանջումները, և մանաւորապէս Պետութեանց և Աղգերու պահանջումները, և ասոր համար է որ ամբողջ քաղաքակրթ աշխարհը կ'ողբայ անոր դագաղին առջև։» Կոմս Աբբօնեի ճառը հանուութեան նշանաներով ընդունուեցաւ Երեսփ. Ժողովին բոլոր մասերուն մէջ։ Բայց քանի մը բողոքական անդամներու առարկութեան վրայ, Ժողովին նիստը չվերցաւ ինչպէս սպգ, ինչպէս կը պահանջէին կաթոլիկ անդամները։

** Վիլհելմ թերթերը կ'ըսեն թէ Պապութեան հանանական ընտրելիներուն առաջինն է կարդինալ Կոթթի, և իրմէ վերջ Սէրաֆինօ Վանուտելլի եւ Բամբոլլա։ «Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ» կ'ըսէ թէ կարդինալ Կոթթի 35 քուէ ունի և Վանուտելլի 19, բայց ասանկ գուշակութիւններ արժէք չունին։

** Վիլհէլմ կայսր հեռագրին պատճէնն է հեռուեցաւը։—«Տխուր լուրը լսելով, կը փութամ կարդինալներու Ս. Ժողովին հաղորդել անկեղծ մասնակցութիւնս այն ծանր կորուստին զոր կրեց Հռոմէական Կաթոլիկ Եկեղեցին մահուամբ Լէոն ԺԳ.ի։ Պիտի պահեմ միշտ յիշատակը ա՛յն հռչակաւոր ծերունիին, որ կամ պիտանական ուսեալ բարեմասնութիւնները զարմանք ազդեցին ինծի երբ վերջին անգամ այցելեցի Հռոմ։»

** Էտուարտ թագաւոր Տըպլինի մէջ ընդունելութեան միջոցին Պապին մահուան ակնարկելով ըսաւ.—«Ս. Պապին մահը, թէև ժամանակէ մը ի վեր կը սպասուէր, տխրութեան մէջ ընկղմեց իմ հպատակներուս մէկ ստուարագոյն մասը։ Ես ալ կը մասնակցիմ այս տխրութեան՝ յիշելով այն բարեացակամութիւնը որով Ս. Հայրը ակիզ քիչ ժամանակ առաջ, ընդունեց զիս Հռոմի մէջ, ինչպէս նաև այն հոգածութիւնը որ ցոյց կուտար իմ ժողովուրդիս բարօրութեան համար։» Բատ այսմ Էտուարտ թագաւոր հրամայեց որ իր Բալմորալ այցելութեան առթիւ կաթոլիկ հպատակները դեր ըլլան անգլիական դրօշ պարզելու պարտականութենէն, քանի որ Պապին մահուան համար սուգի մէջ է։ Ն. Վեհափառութիւն հրամայեց որ տեղի չունենայ Տըպլինի արքայական թատրոնին տերկայացումը, նաև կարելի եղածին չափ քիչ զօրք չարուի իր այցելութեանառթիւ Մէյնութի կաթոլիկ քօլէժը, որպէս զի ոտնական երեւոյթ չարուի։

** Վիլհէլմ կայսր յանկարծ որոշեց կարճ կապել իր Նորվեկեան ուղեւորութիւնը։ Ն. Վեհափառութիւն, որ այս պահուս Նորվեկեան ջուրերուն մէջ կը գտնուի իր «Հոհենձոլըրն» զբօսանաւով, Շուէտի և Նորվեկիոյ քանի մը նաւահանգիստները փութով այցելելէ վերջ Գերմանիա պիտի դառնայ։ Կ'ըսուի թէ կայսր այս որոշման պատճառն է Պապին մօտալուտ ընտրութիւնը։

** Բամբոլլա կարդինալին և Էդուարտ Գ.ի վերջին տեսակցութիւնը հոհեալ կերպով եղեր է.—Կարդինալը հիւանդին անկողնին մօտենալով յուզեալ ձայնով մը սա՛ խօսքերը արտասանեց.—«Պարտք կը զգամ ներում խնդրելու Ձեր Սրբազնութենէն եթէ Ձեր դիւս չեմ կրցած հաւասարիլ Ձեր ինծի յանձնած վսեմ պաշտօնին բարձրութեան, և ներում կը խնդրեմ նաև ամկայ գործած թերութիւններուս համար։ Պապը յամրարար գլուխը դարձուց դէպի Բամբոլլա կարդինալը եւ սիրով ձեռքը երկնցուց անոր այդ խօսքերուն դէմ բողոքելու նշանով, եւ պատասխանեց տկար ձայնով մը զոր սակայն լսեցին բոլոր ներկայ ա՛նոր. «Ներումի գործ չկայ, ո՛վ Գերեզմանիկ Կարդինալ. երկուքս ալ աշխատեցանք Աստուծոյ և Եկեղեցիին փառքին համար ուղիղ դիտումներով։» Այս խօսքերուն վրայ կարդինալ Բամբոլլա գլուխը ծռեց և երկարօրէն համբուրեց օգնականին ձեռքը։— Գերեզմանիկ կարդինա՛լ, յարեց Պապը, պիտի աղօթէք ինծի համար, ձեր աղօթքներուն կ'ապաստանիմ։ — Ս. Հա՛յր, պատասխանեց Բամբոլլա կարդինալ, երբէք չմոռնամ պիտի ձեզ։

** Բանի մը նոր մանրամասնութիւններ Պապին մարմինին դմսուելուն վրայ.—Սովորութիւնը կը պահանջէ որ կուրծքին վանդակին տակ և որովայնին մէջ գտնուած գործարանները կամ թաղանթային մասերը դիակէն դուրս քաշուին և յատուկ տեղ մը թաղուին. ըստ այսմ Տր. Լարքոնի և Վատիկանեան չորս բժիշկներ ձեռնարկեցին մարմինը դմսելու, կրկին մէջտեղ, նախ երակներուն մէջ հականեխական դեղերուն ներարկումներ ընելով, և ապա վերոյիշեալ գործարանները հանելով։ Այս չատ հնճռոտ և մանրախոյզ գործողութիւնը ամբողջ չորս ժամ տեւեց։ Նախ և առաջ կամաց կամաց որոշին մեծ չնչերակին մէջ ներարկեցին սիպրիմէ քորոզիֆի լուծոյգոր, ա՛յնպէս մը ընելով որ լուծոյգորը թափանցէ բոլոր արիւնային անօթներուն մէջ։ Պահ մը վերջը, փորը բացին, և վերցուցին որովայնին բոլոր գործարանները. յետոյ կուրծքի վանդակին տակ գտնուած գործարանները։ Ապա սիպրիմէ քորոզիֆի և ֆորմոլի մէջ թաթխուած բամպակով լեցուցին որովայնին և կուրծքին խոռոչները. բամպակին հետ խառնուած էին նաև քանի մը անուշահոտ խոտեր։ Գործարանները բիրեղեայ մեծ ամանի մը մէջ դրուեցան սիպրիմէ քորոզիֆի, ալքոլական լուծոյգորով։ Յետոյ խնամով նորէն կարեցին փորը, մարմինը լուացին, սիպրիմէ քորոզիֆի լուծոյգորովը, յետոյ ամբողջ մարմինը փիրակապերով փաթթեցին, օծեցին անուշահոտ նիւթերով, և քահանայական ըստ գեսանոցը հագցնելով նորէն դրին մեռելական անկողնին վրայ։ Մարմինը իր սովորական երեւոյթը առաւ, Լէոն ԺԳ. կարծես հանգիստ կը քնանար։ Հանգուցեալին յիշեալ գործարանները փակուեցան և ինքուեցան, ի ներկայութեան նոտարի մը, բիւրեղեայ մեծ ամանին մէջ, որ պիտի փոխադրուի Վատիկանի մայր եկեղեցիին նկուղը և պիտի թաղուի Պիոս Թ.ի գործարաններուն քով։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲՈՒԴԱՊԷՍՏ, 25 Յուլ.—Թրքական և անգլիական կառավարութիւնները որոշին Լաէէի իրաւարար ատեանին մեթարկել այս պահուս իրենց միջև գոյութիւն ունեցող վէճը, որպէս զի խաղաղութեան մասին իրենց ունեցած փոխադարձ յարգանքը ապացուցանեն։

ՎԻԵՆՆԱ.—Կ'ըսուի թէ Ֆրանց Եոզէֆ կայսրը հունգարական լեզուն մացուցած է բանակին մէջ։

ՀՌՈՄ.—Իտալիոյ թագաւորին Լոնտոն ճամբորդութիւնը տեղի պիտի ունենայ հոկտեմբեր ամսուն առաջին տասնը-հինգին։

—Օրէլիա կարդինալը այսօր Վատիկանի մէջ ընդունեց դիւանագիտական մարմինը, չբնապատուած բոլոր կարդինալներէն։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ

(1903 12/25 Յուլիս Շաբաթ)

ՑՈՐԵՆ

Սէրթ էքսթրա, օխան	33 փր.
» մէջտեղ տեսակ »	32-32½ »
Ճերմակ Ս. լիպրայէն պակաս	8½ ղ.
» Բ. »	8¾ »
Մախլիթ (խառն) »	9½-10 »
» (հաճարով) »	10½-11¼ »

Այսօր ժամանեց 8 վագոն ցորեն Անտալ։

Բումէլի 4 վագոն լիպրայէն պակաս 8½-9½ ղրշ.

ԱԼԻՒՐ

Տեղական քըրմա Ս. պարկը	71 ղ.
» » Բ. և Գ. »	69-70 »

ԹԷՓ

Օխան 15½-16 փարա։

ԳԱՐԻ

Աղէկ տեսակը	11¼ ղրշ. դրիւ
Երկրորդ »	10¼-10½ »

ՄԻՍԻՐ

Օխան 27-29 փարա։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

25 Յուլիս 1903

Ֆրանս. 3% 3% Français)	97 37
Բէյժի (Tab. Turcs)	393 —
Գոնսոլիտ (R. Turque D.)	32 30
Երկաթուղի (Lots Turcs)	129 25
Պանգ Օթթ. (Banque Ott.)	589 —
Թրանսվալ (Transvaal)	110 50

ՀԱՆԳԻՍՏ

ԱՄԵՆ. Տ. ՄԵԼՔԻՍԵԴԵԿ Ա. ՍՐՔ-ԵՊՍԿ.Ի ՄՈՒՐԱՏԵԱՆՑ

ԻԶՄԻՐԻ ԲԱՐԵԽՆԱՄ ԱՌԱՋՆՈՐԴԻՆ

Երէկ առտու կանուխ Ն. Սրբազնութեան մահը գուժող հեռագիր մը ստացանք Իզմիրի մեր բոլոր պիտակիցներէն, որուն թարգմանութիւնն է հետեւեալը.

ԻԶՄԻՐ 13/26 Յուլիս 1903, ժամ 10.25

Պապը Սկի Ճատտէսի Մանզուսկի էֆֆեար լրագրի Տնօրէնութեան

ՄԵԼՔԻՍԵԴԵԿ ՍՐԲԱԶԱՆ ՎԱԽՃԱՆԱԾ

ԵՐԱՆԵԱՆ

ՕՐՈՒԹԵԱՆ ՀՈՆԴԻՍԵՆԷ

Տ. ՄԵԼՔԻՍԵԴԵԿ ԱՐՔԵՊ. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆՑ

Ա.

Հայ. Եկեղեցւոյ Նուիրապետութեան յարձրագոյն ատիճանները թեակոխող և լուսադոյն բախտի արժանաւոր եկեղեցականի մը կորուստը արձանագրելու տխուր հարկին մէջ կը դտնուի Մաճառզու

գիրներու մէջ։ 1865 դարձան փափաքելով այցելել տաճկահայոց, կուգայ Տրապիզոն, ուր քանի մը օր մնալով կ'եղբայրանայ հանգուցեալ Ծերէպ Մէկպուրեանի հետ, որ անօրէն-դատաւոր պաշտօն կը վարէր հոն։ Այս եղբայրակցութիւնն է որ մինչեւ ցարդ կը շարունակուէր Մէղպուրեան ընտանիքին և Մուրատեան Սրբազանի միջև։ Թաքթաքեան Պօղոս Պարիարքի և Կ. Պոլսոյ երեւելի Հայ անձնաւորութեանց կը ծանօթանայ, Պատրիարք Ս. Թագաւոր եկեղեցիին կալուածներէն մէկուն մէջ կ'առանձնանայ ժամանակ մը քոլէրայի սաստկութեան մէջոցին։ Կ'ըսեն թէ ամէն առաւօտ Գասպարիւղէն մինչեւ Գուղկունցոնք քալելով կ'երթայ եղեր, և Արապղատէի բարձանց ստորոտը եղեւիններուն տակ նստելով ընթերցումներու կը պարապի, իրիկունները դառնալով Գասպարիւղ իր մենաւորը։ Գարեգին Մուրատեանի այս ժամանակի ընկերներն եղած են Մատթէոս Մամուրեան, Աղաբեկեան Սարգիս և Մարկոս, այս վերջինը արդէն Կովկասէն ծանօթ, և որուն Գարեգին զաւակին կնքահայր եղած է Մուրատեան, այն առանուան վարչութեան անդամներէն Նէվրուզ Ցավակիմ և վերջէն Ցարեթիկ շատ համակրած են իրեն։ Նոյն տարին աշնան Երուսաղէմ կ'երթայ ուխտի։ Էսայի Պարիարք առիթէն օգտուելով Մուրատեան Գարեգինը Փառանգաւորաց դպրոցի ուսուցչապետ կը կարգէ։ Իր այս շրջանին աչակերտներն են Կիլիկիոյ արդի կաթողիկոս Տ. Սահակ սրբազան, Երուսաղէմի Կ. Պոլսոյ փոխանորդ Երէցկան սրբազան, Պօղոս Ցակոբեան Ջարաոյժ բժիշկ և ուրիշներ։ Դէորդ կաթողիկոս այս միջոցին կը փափաքի Գարեգինը մօտը կանչել ձեռնադրութեան համար, բայց Տ. Էսայի Պարիարք դիտնալով անոր եկեղեցական ուխտը, վարդապետ կը ձեռնադրէ զայն կոչելով Մելքիսեդեկի «ըստ կարգին Մելքիսեդեկի»։ 1870ին Մելք. վարդապետ Պոլիս գալով կը մնայ Երուսաղէմ, Ռումանիա և Աւստրիա երթալու համար իբրեւ հովիւ կամ նուիրակ գաղթական հայերու։ Այս կարճ միջոցին է որ Ուսումն. Խորհուրդին առննապետ կը կարգուի առաջին աջակից ունենալով Համբարձում Իփէքճեան։ Մելք. վարդապետ իրրեւ պատուիրակ երուսաղէմի կ'ուղեւորի նախ Ռումանիա, այցելելով հայաբնակ վայրերը։ Նշանաւոր է իր այցելութիւնը Իլվով, Լէհաստան և իր հանդիպումը եօթանասնամեայ Հայ մայրապետի մը, որ տեղւոյն անհետ ըլլալու վրայ եղող Հայերուն աղջկանց վարժարանին տնտուհին էր։ Մելք. վարդապետ պատուիրակութեան առիթէն օգտուելով, կ'ուղեւորի Եւրոպա, իտալիոյ զանազան կողմերը, կ'անցնի Բարիզ և անկէց Զուիցերիա, աչքէ կ'անցընէ դպրոցները և Համայսարանները, որպէս զի անոնցմէ յարմարագոյնին մէջ դնեալ կարողագոյն աչակերտները Երուսաղէմի Ժառանգաւորաց աստուածաբանութեան և լեզուաբանման համար։ Բայց Երուսաղէմ դարձին՝ իր այս փափաքը անգործադրելի կը մնայ՝ նախանձոտ միաբաններու հոնարքներու պատճառաւ։ Այս միջոցին է որ Իզմիրի վիճակին առաջնորդ կ'ընտրուի 1874-75ին։ Իզմիրի համար Բարեչէն և գրպարտչէր ձեռնարկութիւններու չլլլան մը եղաւ Մելք. վարդապետի առաջնորդութիւնը։ Սպարթալեանք իրմէ քաշալեր՝ կը հետեւին իրենց երթասէր եւ աղքատասէր խորհուրդներուն մէջ։ 1879 ամրան Լէմիանցին կ'ուղեւորի, եւ Դէորդ կաթողիկոսէն եպիսկոպոս ձեռնադրուելով՝ աշնան կը դառնայ իր Վիճակը, ուր տասը տարի կը պաշտօնավարէ, իր օրով կը վերականգնէին Մեսրոպեան եւ Հռիփսիմեան հոյակապ վարժարանները, Ս. Լուսաւորչի հիանդանոցը, գերեզմանատունը իր յատուկ մատուռով, եւ ուրիշ հասութաբեր հաստատութիւններ։ 1884ին Կ. Պոլիս կը դառնայ մասնակցելու եկեղեցական Համագումարին, ուր իր խօսած ճառը ընդհանուր համակրանք գրգռեցաւ։ Հոն կ'արժանանայ։ 1885ին Սիմոնէն Հնորհաւորագիր կ'ընդունի, երբ Թղմիրի թեմ Մանիսա կը դառնայէր՝ վարժարանին պարգեւաբաշխութեան հանդէսին։ Տ. Յարութիւն Պարիարք եւ Վարչութիւնը կը շնորհաւորեն։

Բայց նոյն տարւոյ Նոյ. 15ին Մակար կաթողիկոսի ընտրութիւնը կ'ընդունուի Կ. Պոլսոյ մէջ եւ Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան կը սպասէ Իզմիրի մէջ։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը երէկ առաւ, Իւսկիւտարի Ս. Կարապետ եկեղեցիին մէջ Վարդավառի տօնին եւ եկեղեցիին տօնախմբութեան առթիւ, հանդիսաւորապէս Ս. Պատարագ մատոյց ի ներկայութեան խուռն բազմութեան։ Եկեղեցական արարողութիւններուն ներկայ էր Տ. Մկրտիչ Սրբազան։ Վեհասքանչ։ Ճաշու Գիլդէն եւ Ն. Սրբազնութիւնը ընարան առնելով «բարւոք է մեզ աստ լինել» խօսքը, Վարդավառի տօնը բացատրեց և վերջացուց իր քարոզը բարեմաղթութիւններ ընելով Վեհ. Սուլթանին արեւշատութեան համար։

Պատարագի աւարտումէն ետքը Ն. Սրբազնութիւնը իր հետեւորդներով առաջնորդուեցաւ Սուրբինեան Եղբարց վանքարանը ուր ճոխ սեղան մը պատրաստած էր, ի պատիւ Ս. Պատրիարք Հօր։

Ճաշի միջոցին, որուն ներկայ գտնուեցան եկեղեցական դասէն շատ մասնաւոր հրաւիրեալներ, Ն. Սրբազնութիւնը որ խմացած էր Տ. Մելքիսեդեկ Ս. Սրբազնի հարսոյն մահը, հոգեւոր մը կարդաց։

Ս. Պատրիարք Հայրը չաթի գիւղալ պատուարերուած էր դարձեալ Սուրբինեան էֆէնտիներէն՝ որոնք չատ սիրալիր ընդունելութիւն մը կ'ընէին թէ Ն. Սրբազնութեան և թէ իրենց բոլոր հիւրերուն։

ԲԵՐԱՁԻ Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ ալ երէկ առաւ Վարդավառի տօնին առթիւ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատոյց թաղին քարոզիչ Տ. Հրմայեակ սրբազան և գեղեցիկ քարոզով մը Վարդավառի տօնը բացատրեց իր դասնագեղ ոճով։ Ն. Սրբազնութիւնը քարոզէն ետքը յիշեց Իզմիրի առաջնորդ Տ. Մելքիսեդեկ Ս. Սրբազնիպոսի ծանր հիւանդութիւնը և դրուատաքն ընելով անոր, իբրեւ ճշմարիտ պաշտօնեայ հայ եկեղեցւոյն։ «Տէր ողորմա»ի առեն բարեպաշտ ժողովրդեան աղօթքը խնդրեց անոր ապաքինումին համար։

Տ. Հմայեակ Սրբազան այս աղօթքը հանդիսաւորապէս չէր դիտէր տակաւին թէ Իզմիրի Առաջնորդ Սրբազանը իր վերջին շունչը փչած էր արդէն։

Բարոյդէն ետք Ն. Սրբազնութիւնը ուրախութիւններ ըրաւ Վեհ. Սուլթանին թանկագին կենաց համար, որուն ժողովուրդը մասնակցեցաւ «ամէն»ներով։

—Այսօր, Մեւելոցի տօնին առթիւ, Տ. Հմայեակ Սրբազան կը պատարագէ Բանկալթիի գերեզմանատան եկեղեցին, և հոգեհանգստեան պաշտօն կը կատարէ Ն. Ս. Օծութեան Ցաղոր Դ. Ջուղայեցի կաթողիկոսին դամբարանին վրայ։

ԽԱՍԳԻՒՂի Գալֆայեան որբանոցի վերանորոգութիւնը արտօնող կայս. բաւեհամ Իրատէն այս անգամ շնորհուեցաւ։ Առջի օր խնամակալութեան անդամներէն Բարձող Թէլեան և Կարապետ Պաշտաուրեան էֆէնտիները Խագիւղ երթալով, հաղորդեցին այս ուրախալի լուրը։

Մօտ օրէն չնորհութիւնները պիտի սկսին։

ԶԷՅԹՈՒՆԻ Գաւառական Խառն Ժողովը գրով մը խնդրած է Պատրիարքարանէն, որպէս զի իրենց գաւառին մէջ արհեստանոց մը բացուի, քանի որ այնչափ զգալի է անոր պէտքը։

ՄԱԼԱԿԱՐԱՅԻ դպրոցին չնորհութեան կայս. Ֆէրմանը յանձնուեցաւ Պատրիարքարանէն։

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ հոգաբարձութիւնը իր տեղեկագիրը մատուցած է Ս. Պատրիարք Հօր։

ՈՒՐԲԱԹ օր Գասպարիւղի Ս. Թարգմանչաց վարժարանի աչակերտաց թուրքերէնի քննութեան նպակայ էին, Տէր Գրիգորիս եպսկ. Ցոսկհանեսեան, Տէր Ներսէս վրդպ. Գէրաչեան, Յունաց եկեղեցւոյ քահանան և գիւղին ոստիկանութեան պաշտօնեան, ինչպէս նաև Թաղ. Խորհուրդէն Սեպուհ էֆ. Նաւասարդեան և Խաչիկ էֆ. Դէորգեան և այլք։

Թուրքերէնի ուսուցիչ Հայրիկեան Աբրահամ էֆ.ի երկամեայ աշխատութեան ընթացքին եղող երկու կարգերը արդարեւ ներկայից քաջալերանաց արժանացան, թէ ընթերցման և գրաւոր թարգմանութեանց և թէ քերականական կանոնները բացատրութեանց և շարադրութեանց մէջ։

Երկու տարուան ժամանակամիջոցի մը մէջ շարաթական երեքական ժամ դասախօսութեամբ այս ատենան արդիւնք արդարեւ գնահատելի է։

Ինչպէս թուրքերէնին նոյնպէս ալ հայ., գաղղ., ընագիտութեան թուանութեան ևն. ճիւղերու մէջ առաջադէմ էին աչակերտները, որուն կը վկայեն իրենց ստացած նօթերը։

Վոսքորի սոյն փոքրիկ գիւղի վարժարանը, իր ամսական գրեթէ 1200 ղր.ի չափ համեստ եւմտացոյցով, որ ամբողջապէս ժողովրդային հոգածութեամբ կը մատակարարուի, բաւական առաջադէմ վիճակ մը ունեցած է։ Ընդհ. տեսուչը Համբարձում էֆ. Դրիգորեան կ'ըսէ «Մեր վարժարանին կրթական դումարներն ալ բաց են ամէն այցելուի համար, առանց սեթեւեթեալ ձեւակերպութիւններու։»

ԹԷՎԱՀԱՐ

Թէքիւ գաղաւը գայմագամ մուավինլիկնէ՝ Տիարպէքիր վիլայէթի էվրաղ գալէմնամէ միւսթաշարէմ Ապիւլ Մէսլհ Հիլմի էֆէնտի թարկին պույրուլմուշ տրը։

Այտրն վիլայէթի տահիլինտէ էշմէ գայմագամլըղը՝ վիլայէթ մայէթինտէ իսթիհսամ օլունմաշ օյան Մէքթէպը Միւլքիյէի Շահանէտէն մէգդուն Ֆէրհան պէյէ թէֆվիզ պույրուլմուշ տրը։

ՆԸՇԱՆ

Պանդը Օսմանի սէր մուհասէպէճիի Մ. Օթօպրանտա իքինճի բրիթպէտէն Օսմանի Նըշանը ալիսի իհսան պույրուլմուշ տրը։

ՆԵՐՔԻՆ

ԹՈՒՐԲԻՆ ԵՒ ԴԵՐՄԱՆԻԱ.—Պաշտօնական զեկոյց մը կը ծանուցնէ թէ գերման դեսպանատան գործակատար Պառոն Վանկենհայմ, և Ամէնքի գերման դեսպանը իշխան Տիւրայթպօր, որ ճամբորդութեամբ Պոլիս կը գտնուի, շարաթ իրիկուն կայս. Պալատ հրաւիրուելով, հոն հաշեցին։ Ճաշէն ետքը, շնորհուած կայս. արտօնութեամբ, յիշեալները պատիւ ունեցան Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու։

ԾՈՎԱՑԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐ Հասան փաշա, որ ժամանակէ մը ի վեր հիւանդ կը տառապէր, այս գիշեր ժամը 5ին միջոցները մեռաւ իր Դուրուչէշմէի ապարանքին մէջ։

ՕՍՄ. ՆԱԻԱՏՈՐՄԸ.— Գրուած էր թէ, կայս. կառավարութիւնը նոր յանձնաւ մը ապարդան էր Անսարտան, իտալական Ակorsաքին ձեւով և աւելի մեծ. նաւին ծրագիրը և յատակագիծը յանձնուեցաւ նոյն նաւարանին, քանի մը փոփոխութիւններով։ Շինութիւնները պիտի սկսին անմիջապէս։

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆԻ թագաւորին կրտսեր որդին, իշխան Արիսթոֆորոս, Պէօյիւքտէրէէն հետեւեալ հեռագիրը ուղղած է Վեհ. Սուլթանին.—

«Օսմ. հողէն բաժնուած ատենս, կը խնդրեմ Ձեր Վեհափառութենէն, ընդունիլ իմ ամենախորին շնորհակալիքս, և երախտագիտական ջերմ զգացումներս, այն բարձր բարեհաճութեան համար, որ շնորհուեցաւ ինձ, իր մայրաքաղաքը գտնուած ատենս։ և որ կը փութամ հաղորդել ի գիտութիւն իմ Վեհ. թագաւոր հօրս, և որմէ պիտի պահեմ յաւերժական և անջնջելի յիշատակ մը։»

ՊՈԼՍՈՅ ԶՈՒՐԵՐԸ.— Վեհ. Սուլթանը, ամրան այս տաք օրերուն, ժողովուրդին աւելի առատ և մաքուր ջուր հայթայթել տալու համար, բարեհաճեցաւ հրամայել որ ինչպէս Բեպրատխանէի անուշ ջուրերը եղան, այնպէս Պոլսոյ շրջակայ աղեռաբուղխ ջուրերուն քանակը չատցնելով, քաղաքին զանազան մասերը բերուին և աղբիւրներ շինուին։ Կայս. այդ իրատէին համաձայն, Պետական Խորհուրդին անդամ Նազիֆ Սիւրուրի պէյի նախագահութեամբ յանձնաժողովը պիտի զբաղի նաև նոյն ջուրերով փողոցները ոռոգելու խնդրով։ Հանրօգուտ չինութեանց նախարարութեան արհեստից տեսուչ Խլուսի պէյ, Պոլսոյ փողոցները կանոնաւորաբար ջրելու մասին մէկ անդամի համար 25000 ոսկիի ծախքի մը պէտքը տնտրաժեշտ կը տեսնէ։

ԽՏԻՎԸ.— Խտիվը Եգիպտոսի նախարարաւորին ուղղած ինքնագիր նամակի մը մէջ, կը յայտնէ իր գոհունակութիւնը զոր զգացած էր Պոլիս ըրած ճամբորդութենէն, ուր մասնաւորապէս Վեհ. Սուլթանին կողմէ չնորհուած բարեհաճութիւններու առարկայ եղած էր։

ՖԷՐԻՏԻՆԱՆՑ ԻՇԽԱՆԻՆ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ.—Վիեննայի թերթերը կը գրեն թէ, Ֆէրիտինան իշխան, մայրը՝ Բէյմանթին իշխանուհին, և Բօսարի-Բօշարի ընտանիքին միւս անդամները, վաղը Բօսարի կը հասնին ներկայ գտնուելու համար Մաքս-Բօսարիի Օկիւսթ իշխանին (Ֆէրտինանա իշխանին հօրը) տարեկան մեռելական արարողութեանց։

—Իշխանը եւ զաւակները, որոնք Սոֆիայէն մեկնած էին, ուրբաթ օր Պէյկրատ հասան եւ անկից անցան Վիեննա։

—Ներքին գործոց նախարար Մ. Բեթքով, քննական պատոյի մը համար երկրին ներքին մասերը մեկնեցաւ։

—Իվանոֆ անուն Պուլկար աւազակը, որ Ֆիլիպէի բանտէն փախած էր եւ լեռները ապաստանած, վերջերս Զարտակ գիւղացի հարուստի մը զաւակը առեւանգեց։ Աւազակը 150 ոսկի տուգանք կը պահանջէ. հակառակ պարագային պիտի սպանուի եղեր ան։

—Սոֆիայի մէջ «Մէտէպէն Վեսթնիք» անուն դասական, եկմտական եւ անտեսական թերթ մը սկսաւ հրատարակուիլ։

—Սոֆիայի թատրոնին անօրէնը, կ'առաջարկէ նոր թատրոն մը շինել 800,000 ֆրանք ծախքով։

—Սոֆիայէն Վառնա գացող շոգեկառք մը, յուլիս 8ին Էէնիչի և Բէլթի միջև գիծէն ելաւ։ Միայն վերջին վագոնը վնասուեցաւ։ Անձի կորուստ չկայ։

—Ներքին գործոց նախարարը գրեց նորընտիր գաւառապետներուն, քաղաքապետներուն եւ ոստիկանական փոխիպէներուն, որպէս զի ժողովուրդին անդորրութեան եւ հանգստութեան ամէնէն աւելի աշխատին, եթէ երբէք կ'ուզեն վարձատրուիլ։

ԹՈՒՐԲԻՆ ԵՒ ՑՈՐՆԱՍՏԱՆ.—Թրբիւսթէէ կը հեռագրեն թէ, Աթէնքի Օսմ. դեսպան Բիֆաթ պէյ որ արձակուրդով Գերմանիոյ ջերմուկները կ'երթայ, ուրբաթ օր Թրբիւսթէ ժամանեց։ Բաղաքին Հելլէն հիւպատոս Մ. Վիթուրիս, Եորիոս թագաւորին հրամանով, Բիֆաթ պէյի յանձնեց Ս. Փրկիչ պատուանշանին մեծ-խաչը։ Բիֆաթ պէյ իրիկունը Թոպալս (Թիրոլ) մեկնեցաւ։

ԲՈՒԱՆԹԻՆԱ.—Աւստրիական Տրիպոլսոյ մէջ կին մը քոլէրայէ մեռած ըլլալով, անոր ժամանումներուն դէմ 5 օրուան քարանթինա դրուեցաւ։

ԲԱՂԱՔ. ԲԺՇԿ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ.— Պաշտօնական զեկոյց մը կ'ըսէ թէ, Բաղաք. Բժշկ. Վարժարանը մանել ուզողները, պէտք եղած թուղթերով կրնան դիմել նոյն վարժարանին տեսչութեան աղերսագիրով մը։ Քննութիւնները պիտի սկսին օգոստոսին։

ՊԱՐՏԵԻՆ ՄԻԱՑՈՒՄԸ. — Օսմ. արժեւէրերու զանազան սէնտիքաները ուրբաթ օր Բարիզի մէջ գումարուեցան, Օսմ. Պարտքին միացման ծրագրին վրայ, համաձայնութեան մը գալու համար։ Աւստրիական սէնտիքային պատուիրակն է Բրէտի-Անչթալիի տնօրէնը Մ. Ճիւլիուս Պլիմ, իսկ գերման սէնտիքային պատուիրակը՝ Տր. Շուապոտ։ Կառարեալ համաձայնութիւն մը անխուսափելի կը նկատուի։

ՍԵՐՊԻՈՅ ՀԻՊԱՏՈՍՈՒՄՆԵՐԸ.— Սելանիկի Սերպական հիւպատոսը Պուտարէէթ կոչուեցաւ։ Մանասթիրի հիւպատոսը Սկիւպ՝ որուն յաջորդեց բրօֆ. Տօպրօվարուսիչ։ Բրիչինայի հիւպատոսին յաջորդեց բրօֆ. Միչէլ Մարքովիչ։

—Սոֆիայի ընդհ. հիւպատոս անուանուած Մ. Եուվանճայա, չընդունիր նոյն պաշտօնը։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԿԱՐԱԳՆԵՐԸ.— Տեղական կարագներուն գործառնութիւնները զարգացնելու և խարդախութիւններէ զերծ պահելու համար, Պետական Խորհուրդին պատրաստած տեղեկագիրը Բ. Դրան յանձնուեցաւ, Կայս. Պալատ մատուցուելու համար։ Խորհուրդը կ'առաջարկէ նախ քաջալերել և ձեռնտու ըլլալ գիւղացիներուն ու ագարակատէրներուն, անարատ կարագ պատրաստելու համար, և արդիւնք վաճառականներուն՝ անոնց մէջ օտար նիւթեր խառնելը։ Կարագի գործարաններ բանալ, և սպառման համար հրապարակներ գտնել։ Խորհրդարանները պատժել։ Վաճառման հանուած կարագի տուփերուն վրայ, պիտակ մը փակցնել, պարունակութեան անարատութիւնը վաւերացնող։ Կարագ պատրաստողներու անօթները բժշկական քննութենէ անցնին, և երբ առողջապահիկ պայմաններու հակառակ են, դրամական տուգանք մը գանձել։ Խարդախող վաճառականներէն 3էն 25 ոսկի տուգանք մը գանձել։ Պոլսոյ մէջ, կարագներու գործածութիւնը որոշող աչխատանոց մը հաստատել։

ԳԵՐՄԱՆ դեսպանատան Լորէյ պահակաւորը ամսոյս 9ին Սիրոպ ժամանեց։ Հրամանատարը և տեղական կառավարութիւնը այցելութիւններ փոխանակեցին։ Լորէյ Սամսոն մեկնեցաւ։

ՓՈԽ-ԳԻՐՆԵՐԸ ԵՒ ՄՈՒՐՀԱԿՆԵՐԸ.— Որոշուեցաւ 10 ղր.ի վարձք մը առնել այն հրամանի մուրհակներուն և փոխ-գիրներուն համար, որոնք ընդունած չըլլալով կամ վճարման մասին դժուարութիւններու հանդիպելով Բրօթէսթօյի կը ձգուին։ Այդ 10 ղր.ը պիտի առնուի իրը ծախք՝ բրօթէսթօյին իրենց տէրերուն հաղորդուելու փոխարէն։

ՏԱՍԱՆՈՐԴԻ ԻԼՄՈՒԽԱՊԷՐՆԵՐԸ.—Երկրագործներուն տրուած տասանորդի իլմուխապէրները Հիճազի երկամուղիին ի նպաստ պիտի ծախուին։

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.—Իշխիպլի մէջ հեծելազօրաց զօրանոց մը պիտի շինուի։

—Ուրբաթ օր Սելամլըքի արարողութեան ատեն, Համիտիէ մզկիթին քակի կը գտնուին այն զինուորները որոնք Ռումէլիի մէջ Պուլկար աւազակներու հետ ընդհարման միջոցին վիրաւորուած և Նըլտրզի հիւանդանոցին մէջ դարմանուած էին։

—Ընդհ. քննիչին հրամանով Լիվաբիայի միւտիր Բաղի էֆ. պաշտօնանկ եղաւ և դատարանի ենթարկուեցաւ։

—Ֆրայէ Բրեսսէ կը գրէ թէ, Ռումելիի նահանգներուն մէջ կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ։

—Էսքիշէհի տատանորդը վարձու տրուեցաւ 3,399,602 ղր.ի, անցած տարուընէն 448,000 ղր. աւելի։

ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐ. — Գաբրիէլ էֆ. Գարբէթեան, 30 տարուան համար մենաշնորհ խնդրած էր, Պրուսայի մօտ գործարան մը հաստատելու, ուր օսլա և այլն պիտի պատրաստէր։ Անոր պատասխանուած էր թէ, մենաշնորհ տալ կարելի չէ, այլ պարզ արտօնութեամբ մը կրնայ գործի սկսիլ ձեռնարկուն։ Այս անգամ Գարբրիէլ էֆ. կրկին դիմում կ'ընէ, ըսելով թէ, այդ մենաշնորհը կը խնդրէ, այդ կարգի օտար ապրանքներու դէմ մրցելու համար, ինչ որ պիտի նպաստէ նաև տեղական ճարտարարուեստին զարգացման։

ԴԱՒԱՌԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՆԵՐԸ. — Ցայսմի է թէ վաճառականները, չորս դասակարգի հաշուով բաժանորդագրին մը կը վճարեն ուուտար. սենեակներուն։ Նկատելով որ այդ դրամը գաւառներու մէջ ծանր կուգայ և շատեր չեն արձանագրուիր առուտ. սենեակներուն, առաջարկուեցաւ ձեռնհաս պաշտօնաթանին որ, այդ բաժնեգիրները պաշտաօրէն սահմանուին տեղական Խարէի Ժողովներուն կողմէ։

Պիթլիսի ոստիկան-զօրաց կազմակերպութիւնը աւարտեցաւ։

ԲԱՐԵԻՕՑԻ կամուրջին բարեփոխութեան ծրագիրը Պետական Խորհուրդին յանձնուեցաւ։ Այդ ծրագիրով տուպանները պիտի նորոգուին, երկու ծայրերը քարափներուն պիտի կցուին և ամբողջ կամուրջը պիտի ներկուի։

ՕՍՄ. ՀԻՒՊԱՏՈՍ չղանուող տեղերէ եկողներուն անցագիրները ձրիաբար վիզէ պիտի ըլլան։

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ, նկատելով որ աճելիքը առողջութեան վնասակար է, կը զբաղի կանոնագիր մը պատրաստել, ներսպայէ ներածուած և աճելիքով ներկուած չաքարեղէններու մասին։

—Նոյն Խորհուրդը որոշեց գրաւել և իրենց տէրերուն չդարձնել այն իւղերն ու կարագները, որոնք հակառողջիկ նիւթեր կը պարունակեն։

ՏԱՐ-ԻԼ-ԽԱՑԻՐ.—Կայս. Իրատէսով, օսմ. օրինագիրքը (Տիւսթուր) նորէն պիտի տպուի, և պիտի ծախուի ի հաշիւ Տար-իլ-Խայրին։

ՎԵՐԻՆ ՎՈՍՔՈՐԻ փոզոցներուն մասին թերթերը դիտողութիւն կ'ընեն, մանաւանդ հիմա երբ գիւղերը լեցուած են։ Թարպիա առաջիկայ ամառ բարւոքում մը պիտի կրէ, որովհետեւ ծովեզերքի Բէթալա պանդոկը Մկրտիչ էֆ. Թոդաթլեանէ գնուած ըլլալով պիտի փլցուի, և նորէն չշինուի։ Այսպէսով քարտն ալ պիտի լայնայ։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԱՒԱԶԱԿՆԵՐ.. Նիկոմիդիայէն կը գրեն.— Անցած շաբաթ Էսկիրէ գիւղին մէջ, 8 լաղ աւազակներ գիշերանց յարձակեցան Թանաչաքիի տան վրայ, և 120 ոսկի պահանջեցին անկէց։ Այս գումարին մարմուելուն վրայ, աւազակները տունէն ներս մտան և երկու մարդ ու երկու կին սպաննեցին, որոնք կը փախչէին։ Նիկոմիդիոյ միւթէսարրիֆը Բեազիմ պէյ, իմանալով, փութաց դէպքին վայրը, զինուորներով, և ձերբակալեց աւազակները։ Այս միջոցին, լուր տարածուած ըլլալով նաև թէ, զինուած մարդիկ կան նաև Բաչաքէօյի մէջ, Բեազիմ պէյ հոն փութաց։ Բայց իր մտացած ատեն չարագործները, որոնք մաքսանոցներ էին, փախան, իրենց ձիերը և ծախքերը հոն ձգելով։ Ամէնքը գրաւուեցան և Բէյճիկ յանձնուեցան։ Մենք կրկին ու կրկին կը չնորհաւորենք մեր միւթէսարրիֆը, այն գործունէութեան և կորովին համար, որուն մէկ փոքրն ալ առաւ այս պարագային։

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՑ.— Սուլթան Ահմէտի կողմերը կը քնակի աշէի Ահմէտ աղա, որ 113 տարեկան է, ցարդ ոչ մէկ ակաւոյ քաշել տուած է և չատ զուարթ մէկն է։

ՏԱՌԵՐԸ սոսկալի են Սոֆիայի մէջ։ Անցած օր Սոֆիայի և Սամաքովի մէջ երկու կիներ մեռան տաքէն։

ՌՈՅԻՐ.—Անցած Բշ. օր, Բարամուալի Մերտէկէօղ գիւղին մէջ, 22 տարու Վարդան անուն հայ մը անշունչ պառկած ըլլալով. ոստիկանութիւնը դէպքին վայրը փութաց և քննութեան ձեռնարկեց։ Հասկցուեցաւ թէ Վարդան ընկերներով երբ տեղ մը նստած էին, նոյն գիւղացի Թորոսեան Արթաքի, Սէմերճեան Սմբատ, Պէյիթեան Զատիկ, անուն վրայ յարձակելով, սարկացին որ հոնկէց ելլեն ու մեկնին։ Առանց ընդդիմութեան երբ նախկինները կը մեկնէին, Արթաքի վայրագօրէն յարձակեցաւ Վարդանին վրայ, և բէվոլվերի հարուած մը պարպելով կուրծքին դէմ տեղի փուեց անշունչ։ Մարդասպանը, միւս ընկերները, Զատիկ և Սմբատ ալ դաշոյնին քաշած մէջ մէկ հարուած ալ իրենք տուին խեղճ սպանուածին։

Վարդանի պատուաւոր և ինքն իր գլխուն երիտասարդ մը ըլլալը հաստատած է, իսկ ոճրագործները ձերբակալուած են։ Ոճրին պատճառները յայտնի չեն։

ՆՇԱՆԱՎԸ ԵՒ ԳՈՀԱՐԵՂԷՆՆԵՐԸ. Բերա, Լեհ փողոց բնակող Խրիսթինա Դշ. օր կղզիէն տուն կուգայ, և վրայի գոհարեղէնները գրպանը կը դնէ։ Այս միջոցին աղջկան նշանածը Անտոնը կուգայ, աղջիկը միջոց մը սենեակէն դուրս կ'ելլէ և գալով կը տեսնուի նշանածին հետ որ կը մեկնի։ Սակայն հետեւեալ առաւ աղջիկը կը տեսնէ որ իր գոհարեղէնները 80—90 ոսկիի արժէքով անյայտ եղած են։ Աղջիկը ոստիկանութեան կը դիմէ որ կը ձերբակալէ Անտոնը, սակայն ան կ'ուրանայ։ Իր կասկածելի ձերբակալուած է նաև սպասաւորը Տիմիթրի։

ԳԱՅԼ.—Դայլ մը անցածները յարձակեցաւ Կէլիպոլուի մօտ, Ցոյն երիտասարդ գիւղացիի մը վրայ, որ բիրտ հարուած մը իջեցուց անասունին գլխուն, սակայն անիկա ասկից չընկրկելով, կասպած, յարձակեցաւ մարդուն վրայ։ Գիրկ գրկի կռիւ մը սկսաւ։ Վերջապէս գայլը վիրաւոր ոստիպուեցաւ փախչիլ, չկրնալով դէմ դնել կորովի գիւղացիին։

ՀՐՁԻԳՈՒԽԹԻՒՆ.—Էյուպի մէջ, քարափի ընկերութեան պաշտօնեաներէն մէկին բնակած փայտաշէն տունէն, առջի ցորեկ հրդեհ ծագեցաւ և ամբողջ տունը այրեցաւ, կարասիներէն մէկ մասը ազատուեցաւ։ Հրդեհը անծանօթի մը կողմէ դիտմամբ ձգուած էր։

«ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԳԵՐԵԶՄԱՆ

ԿԻՒՍԹԱՎ ԷՄԱՌ 96

ՎԱՅՐԵՆԻՆԵՐՈՒ ՆԱՀԱՊԵՏԸ

Պ. Է. Գ.

ՀԱՄԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ

59.

Դաշիները

—Եղբայրս ինչ ըսել կ'ուզէ հարցուց Անթիմաուէլին։

—Օ՛, ասուած իմ, պատասխանեց երիտասարդը, առանց բանաւոր պատասխանելու ինչու ինքզինքնիս պիտի ծաղրենք։ Ծիծաղելի բան մը պիտի ըլլար այս։ Դուք ձեր տեղերը պէտք է որ երթաք, պատուոյ խօսք տալով ետեղ որ երբեք ժամէն առաջ դուրս չելլաք։ Այս միջոցին ես ալ իմ խումբիս հետ պիտի քաշուիմ, առանց դաշտին մէջ իջնալու, երբ մենակ ըլլամ ես, դուք ալ ձեր վրանը պիտի վերցնէք, եւ ձեր կարգին պիտի մեկնիք, առանց մեզ անհանգիստ ընելու։ այս պայմանները կը պահանջին ձեզի։

Անթիմաուէլ, և զօրավարը ցած ձայնով խորհրդակցութիւն մը կատարեցին։

—Կ'ընդունինք, ըսաւ Անթիմաուէլ, դուք մեզ սիրտ մը ունիք, ապատ էք ձերիններով ուզած տեղերնիդ երթալու։

—Լաւ, պատասխանեց կոմսը, թօքին ձեռքը սեղմելով, քաջ պատերազմիկ մըն էք դուք, և չնորհակալութիւնս կը յայտնեմ ձեզ, բայց տակաւին խնդրանք մը ունիմ ձեզի։

—Բացատրեցէք, և եթէ կրնամ չնորհել պիտի փատարեմ, պատասխանեց Անթիմաուէլ։

—Կը խնդրեմ որ, յարեց կոմսը, եթէ բան մը պիտի ընէք ամբողջութեամբ ըրէք, երէկ քանի մը Սպանիայի գերիներ բռնեցիք, դանդաղ ինծի վերադարձուցէք։

—Այս գերիները ազատ են, ըսաւ Թօքին ակամայ ժպիտով մը, արդէն մնացած ըլլալու են անոնք ժայռին մէջ գտնուող իրենց եղբայրներուն։

—Ուրեմն մեկնիմ, պատասխանեց։

—Ներեցէք, ներեցէք, ես արդէն այդ դերիներուն մէջն էի, պատասխանեց Ռամոն, որ չէր ուզեր չտա Տօնա Մարիային և զօրավարին քովը ըլլալ։

—Ճիշտ է, յարեց Տօն Բանքօ, ինչ կ'ըսէք Անթիմաուէլ։

—Դատ ալէկ, Թող ան ալ մեզի ուրեմն ըսաւ։

Տօն Ռամոն կոմսին հետ մէկտեղ վերադարձուց իր քայլերը։

Լուի հրաժեշտ առաւ քաղաքավարութեամբ անոնցմէ եւ վերադարձաւ հոն ուր իր ընկերները անձկանօք կ'ըսպասէին։

Մեկնումի պատրաստութիւնները կարճ եղան։

Ռամոն մանաւանդ կ'ուզէր հեռանալ, ա՛յնքան կը վախնար որ կ'ելնար նորէն անոնց ձեռքը որոնցմէ հրաշքով մը կարծես ազատած էր։

Եթէ Տօնա Մարիա և Պիսարոն էն զօրավարը կասկածէին որ իրենց առելի եղող մարդը կը դանուի անոնց մէջ զոյս այնքան եռանդագին աշխատած էին ազատելու, ինչպէս պիտի յուսային։

Գանի մը ժամ ետքը, բոլոր այս անցուածքը նորէն իրենց սովորական մենութիւնը առին։

Շիլիցիները և Առօքանցիները ա-ներեւութացած էին։

60.

Տօն Թատէօին կանչիլը։

Դիլերը էր։

Վալանթէն և իր ընկերները չարունակ կը քալէին։ Ինքը կը գտնուէր անոնց գլուխը, և բոլոր միւսները զինքը կը մեծարէին ոչ նուազ խանդավառութիւնով, բան մը որ կ'անդիմանար Բարիզցին։

Պատճառն այն էր որ Վալանթէն, իր Ամերիկա հասնելէն ի վեր նեստուած էր բոլորովին հակառակ կենցաղի մը մէջ։

Վալանթէն, օժտուած ըլլալով աչխոյժ հոգիով մը, ուժգ սիրտով մը, շատ չուտ կուտար իր որոշումները, անոնք կը յայտնէին արդէն այս պարագան։ Ասոր համար, իրեն հետ գտնուողներուն վրայ կը թանեցներ ազդեցութիւն մը։

Լուի որ Թուէլոտ-Բաանսէ առաջինն էր այս ազդեցութիւնը կրողներուն մէջ, սիլիցները չատ անզգայներ ցանացած էր ազատիլ անկէ, բայց խլկոյն մնացած էր նորէն անոր։

Առօքանցիները հաւասարմաստ պահած էին բանակցութեան պայմանները։ Շիլիցիները հանդարտօրէն քաղուած էին առանց հակառակորդի մը երես տեսնելու։

Անոնք Վալանթէյ ճամբան ձեռք առած էին։

Սակայն, ինչպէս արդէն ըսինք գիլերը էր, այնպէս որ բացարձակապէս անտանելի կ'ըլլար քայլ մը առնել խորունկ մթութիւններուն մէջ։

Ոտքասպառ ձիերը չատ դժուարաւ կը յառաջանային, ամէն մէկ քայլի սայթաքելով։

Վալանթէն վախցաւ որ պիտի կորսուին խաւարին մէջ։ Երբոր հասաւ եղերքը այն գետակին ուր, քանի մը օր առաջ բանակցութիւնները եղած էին, ճանչցաւ թէ ա՛յն գետակը ըլլալու էր, ու հոն կանգ առաւ, եւ դիլերեց։

Դիլերուան այս առաջացած ժամուն, չէր ուզեր գետակին միւս կողմը անցնիլ։

Մէյ մըն ալ, յուրտ հով մը փչեց, լուսինը աներեւութացաւ ամպերուն տակ և երկինքը զրոյցտի գոյն մը առաւ, մահաղուք և մռայլ։

Փոթորիկ կար։

Խոհեմութիւնը կը պահանջէր կանգ առնել և կարելի եղածին չափ ապաստանել, փոխանակ քալելու այն արհաւիրքներուն մէջ, որոնք, հետզհետէ աւելի կը մութնային, սոսկալի կը դառնային։

Վալանթէնի դիլերը հոն անցնելու հրամանը խնդութեամբ ողջունուեցաւ իր ընկերներէն՝ որոնց իւրաքանչիւրը վաղուց պէտք եղածը պատրաստել գիշերելու համար։

Ամերիկացիները, վարժուած թափառական կեանքի, որոնք չատ անգամ բաց տեղերու տակ կը քնանային քանի թէ վրանի տակ, երբեք ապաստարան գտնելու համար ո և է ջանք մը չեն ըներ։

(Շարունակելի)

ՀԱՄԵՂ ՍՆՆԴԱՐԱՐ ԵՒ ԽՆԱՅՈՂԱՆ

ՀՔԲ. ԾԸ ԸՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

պէտք է դիմել Նորագեն Բաքրճեանը ոգիս խանը գեղեցկագոյն թիւ 23 հասցեատեղ

ԹԻՒՐՔԻԱ ՀԱՇԱՐԱՆԸ

որ Լոնդրի Զապթիեէ Ճատէսիի վրայ հրատարակուելէ ետքը, հոս փոխադրուեցաւ բոլորովին նոր կահ կարասիներով ու գնահատելի բարեփոխումներով։

Այս ճաշարանին տէրը Մարդիս աղա՝ արդէն հանրածանօթ իր ազնիւ բնաւորութեամբ ու արհեստին մէջ ունեցած անմրցելի կարողութեամբ, կը գովացնէ ամէնէն փափկանկատ յաճախորդներին ալ։

ԳԻՆԵՐԸ ՉԱՓԱՒՈՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ 1853 ՍԵՊՏ. 26ԻՆ, ԵՒ ՈՒՂՂԱԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵՒ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1901 1.150 030 616 ՖՐԱՆՔ — ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ Գերմանիոյ ամէնէն հզօր ընկերութիւնն է — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1901 387.440.000 ՖՐԱՆՔ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկեանս թոշակ, և այլն։

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

ժողովրդական ապահովագրութիւն կեանքի վրայ, առանց բժշկական քննութեան

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ տղոց ու որդերու համար օժիտ մը, չաբաթական փոքր վճարումներով. — (մինչեւ այսպէս որը կանոնաւոր ապահովագրութեան համար)։

ԱՐԿԱԾԻ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն ՇՈՒԵՆԱՒԻ, ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ, ԹԻՆԵԼԻ, ԹՐԱՄՎԱՅԻ եւն. արկածներու դէմ, աչխարհիս ամէն կողմը և ամբողջ կեանքի տեւողութեան ժամանակ, օրինակի համար չաբաթական փոքր վճարումով մը, այսինքն ՄԻԿ ՖՐԱՆՔՈՎ, և Վճարելի մէմիայն մէկ տարուան համար (որ կ'ընէ 52 ֆրանք) այսպէսով ամբողջ կեանքին մէջ ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 ֆր. մահուան պարագային, 15,000 ֆր. արկածէն յառաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ դրամատունն է ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆԲԱ. ի Պոլիս. — ՔՈՒԷՏԻ ԼԻՕՆԷ, ԴԵՐՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆԲԱՆ

ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՑՈՒՑԻՉ՝ ՄԻՔԱՅԷԼ ՄԻՆԵՄ-ԳԱԼՕՅԱՆ

Պոլիս Դարբրնոցոլու խան թիւ 45 եւ 45 bis։

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԹԻՒՐՔԻԷ

Սիրքէճիտ քեան (Էճզախանէի թիւրքիէ) ուէմը քիւլաստրնան պէրի կէօմիէրտիյի ինթիզամ վէ ադգաթան վէ ինդար օլրնան քեսգինի էտվիյէնին խալիսիյէթ վէ էհվէնսիզլիկնուն ասլայր չէհրիմզին էն մուքէմմէլ էճզախանէսի օլուպ, ուիկէրլէրինէ նիւմունէի իսթիխալ օլմագ չէրէֆինի իսրրաղ իթմիշ ամիր. պու արդգաթ վէ ինթիզամա մունզամ օլան թէհարլէի վէ նէզգաֆլէի մէսէլէսի քի էճզախանէլէրնէ ասլը նագարը էհէմմիյէթլի ալընմաճագ մէվատտրն պայլէճասը արը. համմնին մուսէլլէմի վէ տէվմիրը բէմմիէնին ասախի մուսատտաղ օլայարը խարբէ պուրատտա քէմալը իլէ ճարի ամիր. պու կիպի պիր թէէսիսատն պէքլէնիլէլ չու խարէմաթը միսաֆահնէնէյէ պիր իլավէի ինսանիյէթքէարի օլմագ իւզրէ եէվիրը թէէսիսմնատէն չմնմիյէ դառատր միդրանատ իսէն պիրնիմէ զուէֆայի խասէեկեան մէճմանէն թէտավի իթթիրիմէք վէ մասալէճաթը լայմմ ատախի քէդա պիրա իւմրէթի իթա խիլմէք էճկի իսիթիսար օլրնան ֆէտատքարլըգլար նագարը արդգաթա պլը նատագ ծլուր իսէ՝ պու էճզախանէնին խիթիսալը մէնֆաաթատն դիյատ հէմճնսինէ խրատթի կիպի պիր ֆիքրը ինանիյէթէբէրլէրն իւզէրինէ թէէսիս խիլմիշ օլուսուր ակրնալ թալեն իսէրիյէթ չու թատատ օլրնան հիմէմաթ մասրուֆէտէն նագի պիր քի պու էճզախանէ թարլը թէրբիէսի գաթի տէրէճաթ իսէրէք, պու կիւնքի մէրթէպէի իրրաղ էյլէմիշ վէ պու նիւդաէն ատ էրպայր միւրատճաթրն մէմնունիսլէթ վէ էմնիյէթինի վէ ադրպայրան ատախի թօշնադաբսինի հէլպ էյլէմիշտիր։

Մէղքիւր էճզախանէսէ քեսֆֆէի իլէ վէ էմրատտա քէսպը իսիթիսատը թատ էյլէմիշ մէյարիրը ադրքատա հէր կիւն էվվաթը մուայէնէսէ հազրը պուլունատրլարը կիպի գիւքիր ու իւնատ մասասա օլմագ իւզրէ սէ մուայէնէսէ էճզախանէլէր մէվճուտ արը. էճզախանէսէ պալլնան ալէաթ վէ էտվաթը ֆէնէնիյէնիրն միւքմմէլիյէթի սէպէպի իլէ եէկնանչէ սէնէրլէմէյէ չայան օլան (թահրիլանէ) իսէ ճանիպը հիւքմէթէ Սէնիյէսէն էվրօրատտա ատղուղ սէնէ թահրիր իթտարիտիքանէն ուսնրա իլգ սէֆա օլարագ քիմմակիր տրբէտամասընը ինրագ իլէ չէհրմիզէ ավէտէթ իթմիշ օլան Մէլքիկը Քրպիրի Շահանէ քիմիակիր մուալլիմլէրինէն Տօքթօր Ամէտ Հիւսէյին պէյին եէրը իգթիսար վէ քիֆայէթլիյէ թէտլիմ իսիլմիշ ամիր. մուամալէյէնին ֆէնէնք թահրիրատի թէմէլլիսինէ աս